AH 648
2026Z22526

Antwoord van minister Van Weel (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 16 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 570

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel in het NRC over de Amsterdamse politie die een server in beslag genomen van de Italiaanse internetdienstverlener Autistici/Inventati (A/I), op basis van een Amerikaans rechtshulpverzoek en dat een kopie van de inhoud van de server naar de VS wordt gestuurd?[1]

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van de reactie van de Amsterdamse politie die tegen het NRC heeft gezegd dat wanneer een dergelijk verzoek komt: „Dat voer je dan gewoon uit”?

Antwoord op vraag 2

Internationale rechtshulp is een instrument in het kader van strafrechtelijke onderzoeken en procedures. Gelet op het interstatelijke en vertrouwelijke karakter van internationale rechtshulp kan ik geen nadere informatie verstrekken over deze specifieke casus. Rechtshulpverzoeken zijn diplomatiek vertrouwelijk.

In het algemeen kan ik het volgende toelichten. Ieder land heeft een centrale autoriteit voor rechtshulpverzoeken. De rol van centrale autoriteit wordt in Nederland ingevuld door de Afdeling Internationale aangelegenheden en Rechtshulp in Strafzaken (AIRS) van mijn ministerie. AIRS toetst ieder binnenkomend rechtshulpverzoek van een land buiten de Europese Unie aan internationale verdragen en Nederlandse wetgeving. In beginsel biedt AIRS na toetsing een rechtshulpverzoek aan ter uitvoering aan het Openbaar Ministerie (OM). Hierna volgt een eigenstandige toetst ten aanzien van de mogelijkheden tot en wijze van uitvoering van het rechtshulpverzoek. Na deze toets van het OM wordt het rechtshulpverzoek onder gezag van het OM uitgevoerd door de politie.

De genoemde weigeringsgronden vloeien voort uit het stelsel van toepasselijke rechtshulpverdragen, nationale wetgeving en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Een rechtshulpverzoek zou niet ingewilligd kunnen worden, indien er bijvoorbeeld geen sprake is van dubbele strafbaarheid, aantasting van de veiligheid van wezenlijke algemene belangen van de Staat en/of andere beletselen in de toepasselijke verdragen en het Wetboek van Strafvordering.

Vraag 3

Op welke juridische basis is dit verzoek van de Verenigde Staten uitgevoerd?

Antwoord op vraag 3

De juridische basis voor een rechtshulpverzoek van de Verenigde Staten aan Nederland is tweeledig. Enerzijds bestaat deze uit twee verdragen: de ‘Overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika’ uit 2003, en door middel van een schakelbepaling, het ‘Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika aangaande wederzijdse rechtshulp in strafzaken’ van 1981. Anderzijds is het Wetboek van Strafvordering van toepassing, in het bijzonder Titel 1 van Boek 5.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat ongeacht de juridische basis “een verzoek niet mag leiden tot een schending van mensenrechten en dat daarom een rechtshulpverzoek altijd eerst wordt getoetst aan internationale verdragen en de Nederlandse wetgeving"?[2] Heeft u deze toets uitgevoerd en zo ja, wat is er uit deze toets gekomen? Kunt u de uitkomsten van deze toets voor dit specifieke geval met de Kamer delen?

Antwoord op vraag 4

Ieder binnenkomend rechtshulpverzoek wordt inderdaad getoetst aan internationale verdragen en Nederlandse wetgeving. Gelet op het interstatelijke en vertrouwelijke karakter van internationale rechtshulp kan ik geen nadere informatie verstrekken over deze specifieke casus. Rechtshulpverzoeken zijn diplomatiek vertrouwelijk.

Vraag 5

Hoe verhoudt deze toets zich tot de uitspraken van de Amsterdamse politie die zegt dat een dergelijk verzoek “gewoon” wordt uitgevoerd?

Antwoord op vraag 5

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat de server in bezit was van een Italiaanse antifascistische en feministische organisatie die zichzelf heeft opgeheven nadat ze door de Amerikaanse regering op de sanctielijst zijn geplaatst?[3]

Antwoord op vraag 6

Gelet op het interstatelijke en vertrouwelijke karakter van internationale rechtshulp kan er op dit moment geen nadere informatie verstrekt worden over een specifieke casus.

Vraag 7

Klopt het dat de Amerikaanse regering uit politieke motieven deze organisatie op de sanctielijst heeft gezet? Wat is uw standpunt over het plaatsen van deze organisatie op de sanctielijst?

Antwoord op vraag 7

Het besluit van de Amerikaanse regering om A/I op de sanctielijst te zetten is niet gebruikelijk. Het kabinet staat hier kritisch tegenover vanwege de verstrekkende gevolgen voor personen en entiteiten die wij in de EU niet zien als terroristisch.

Vraag 8

Kunt u bevestigen dat de Amsterdamse politie van plan is een kopie van de server naar Amerika te sturen? Op basis van welke rechtsgrond gaat dat gebeuren? Bent u bereid om in te grijpen om te voorkomen dat een kopie van de server naar Amerika wordt gestuurd?

Vraag 9

Heeft de Amerikaanse regering vergelijkbare rechtsverzoeken gedaan aangaande het Internationaal Strafhof, omdat ook het Internationaal Strafhof op de Amerikaanse sanctielijst gezet en eveneens in Nederland zetelt?

Vraag 10

Hoe beoordeelt u de uitvoering van het Amerikaans verzoek in het licht van pogingen van de Amerikaanse regering om de technologische afhankelijkheid van Europese lidstaten in te zetten als politiek en economisch drukmiddel?

Antwoord op vragen 8, 9 en 10

Zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 11

Kunt u deze vragen binnen een week beantwoorden?

Antwoord op vraag 11

Deze vragen zijn zo snel als mogelijk beantwoord.

Vraag 12

Kunt u in ieder geval per direct uitvoering geven aan vraag 8?

Antwoord op vraag 12

Zie het antwoord op vraag 6.

[1] NRC, 14 oktober 2026, Politie Amsterdam neemt op Amerikaans verzoek server in beslag van linkse internetdienstverlener A/I: organisatie zou ‘antifa’ faciliteren (https://www.nrc.nl/nieuws/2026/10/14/politie-amsterdam-neemt-op-amerikaans-verzoek-server-in-beslag-van-italiaanse-internetdienstverlener-a-i-a4938960).

[2] Ministerie van Justitie en Veiligheid, Wat is rechtshulp (www.internationalerechtshulp.nl/wat-is-rechtshulp).

[3] Volkskrant, 11 september 2026, Kamerleden bezorgd over Amerikaanse sancties die Europese internetbedrijven platleggen (https://www.volkskrant.nl/tech/kamerleden-bezorgd-over-amerikaanse-sancties-

die-europese-internetbedrijven-platleggen~b7a93fe9/).